

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς : Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Νίκη Κεραμέως
Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Παναγιώτη (Νότη) Μηταράκη.

Θέμα : Επιβαλλόμενη και Αναγκαία Παροχή Εκπαίδευσης στα Παιδιά Πρόσφυγες.

.....

Για το προκείμενο θέμα είχαμε καταθέσει Αναφορά (με αρ. πρωτοκ. 2214/9-5-2022), στην οποία υπήρξαν απαντήσεις από το Υπ. Προστασίας του Πολίτη, που αρνήθηκε οιαδήποτε σχετική αρμοδιότητα, και το Υπ. Μετανάστευσης & Ασύλου, το οποίο εξέθεσε το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και τις προθέσεις άσκησης πολιτικής στο θέμα, με μάλλον γενικό και θεωρητικό λόγο. Το συνερωτώμενο όμως (και κατ' εξοχήν αρμόδιο) Υπουργείο Παιδείας απαξίωσε εντελώς να απαντήσει μέχρι σήμερα. Επομένως υπάρχει η υποχρέωση να επανέλθουμε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, αφού τα προβλήματα είναι και υπαρκτά και οξύτατα.

Οι Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων έχουν επισημάνει τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργεί το κλείσιμο των δομών και η μεταφορά προσφυγόπουλων από δομή σε δομή κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, καθώς και η χρήση μέτρων υψίστης ασφαλείας, που προσιδιάζουν σε φυλακές και ποινικούς καταδίκους (τσιμεντένια τείχη, πύλες τουρνικέ, ρομποτικές κάμερες, drones κλπ.).

Ιδιαίτερα, η Ανοιχτή Επιστολή τους, που ενσωματώθηκε στην παραπάνω Αναφορά μας, επεσήμανε και το πλαίσιο συνεργασίας της Ελληνικής Πολιτείας (Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου) με την UNICEF, το οποίο λειτουργεί παρακάμπτοντας το αρμόδιο Υπ. Παιδείας και αποκλείει τα προσφυγόπουλα από την επίσημη εκπαίδευση, επιτείνοντας την ιδρυματοποίησή τους, και μάλιστα σε συνθήκες εγκλεισμού.

Η, για οποιονδήποτε λόγο, διακοπή λειτουργίας των δομών φιλοξενίας μέσα στη σχολική χρονιά επιβάλλει υποχρεωτική μετεγκατάσταση των οικογενειών και των μαθητών και οδηγεί σε τεράστια αύξηση της σχολικής διαρροής.

Έχει μεγάλη σημασία το γεγονός ότι μιλάμε για παιδικό πληθυσμό εκτός κανονικότητας, εκτός ομαλών συνθηκών, και με ακραίες περιπτώσεις παιδιών με μετατραυματικό σύνδρομο, με μαθησιακές δυσκολίες ή και αναπηρίες. Σε όλα αυτά τα παιδιά δεν παρέχεται η επιβαλλόμενη και αναγκαία πολιτική υποδοχής και ένταξης, με όλες τις βαριές αρνητικές συνέπειες στην ψυχοκοινωνική τους προστασία.

Η ίδια η απάντηση του Υ.Μ.Α. δημιουργεί πρόσθετα ερωτηματικά για την εκπαίδευση των προσφύγων και ιδίως ως προς την σαφή κατεύθυνση υποκατάστασης της Τυπικής Εκπαίδευσης μέσα στις κλειστές Δομές Φιλοξενίας από προγράμματα Μη Τυπικής Εκπαίδευσης, που θα παρέχονται από ΜΚΟ, βάσει του μνημονίου συνεργασίας με τη UNICEF. Πιθανότατα, μάλιστα, σε αυτήν την σκοπούμενη πλήρη υποκατάσταση να οφείλεται και η μη απάντηση του Υπ. Παιδείας.

Εδώ γεννάται σοβαρό πρόβλημα σε σχέση με τη νομιμότητα της υποκατάστασης της Τυπικής Εκπαίδευσης με Προγράμματα Μη Τυπικής Εκπαίδευσης, πέρα από το ότι θα έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες και θα δημιουργήσει πρόσθετα προβλήματα, όπως π.χ. η σύνδεση της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης εντός των δομών με την εγγραφή και παρακολούθηση των προσφυγοπαίδων στα κανονικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε κάθε περίπτωση, τα επιβαλλόμενα αναγκαία μέτρα περιγράφονται αναλυτικά στην Ανοιχτή Επιστολή των Συντονιστών Εκπαίδευσης Προσφύγων και ειδικότερα :

1. Η εξασφάλιση απρόσκοπτης και ουσιαστικής φοίτησης στα δημόσια σχολεία της γειτονιάς, που σημαίνει και εξασφάλιση σταθερότητας στις ζωές των παιδιών και των οικογενειών τους.
2. Η πρόσληψη σταθερού, μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού στις Τάξεις Υποδοχής όλων των Σχολείων σε ΖΕΠ (Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας) από την αρχή του σχολικού έτους.
3. Η ίδρυση περισσότερων Τάξεων Υποδοχής, εν δυνάμει σε κάθε σχολική μονάδα, με ταυτόχρονη κατάργηση των (απογευματινών) ΔΥΕΠ, που αποτελούν

χώρους διαχωρισμού των γηγενών-εγκατεστημένων παιδιών από τα αλλόγλωσσα-μετακινούμενα.

4. Η παροχή τακτικών ευκαιριών επιμόρφωσης (ακαδημαϊκού και βιωματικού χαρακτήρα) στη διαπολιτισμική εκπαίδευση για κάθε εμπλεκόμενο/η εκπαιδευτικό.

5. “Κεφαλαιοποίηση” της εμπειρίας με την κατά προτεραιότητα πρόσληψη και απασχόληση των εκπαιδευτικών με σχετική κατάρτιση και εμπειρία.

6. Αύξηση του αριθμού των ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών για τη σταθερή παρουσία τους στα σχολεία και με την αναγκαία υποστήριξη διερμηνείας.

7. Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων όπου φοιτά μεγάλος αριθμός μαθητών/τριών με προσφυγικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο.

8. Διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (συναρμοδίων Υπουργείων, ΜΚΟ & Δημόσιου σχολείου).

9. Διδασκαλία των μητρικών γλωσσών των πιο πολυάριθμων κοινοτήτων των παιδιών προσφύγων-μεταναστών.

10. Έγκαιρη εξασφάλιση της μεταφοράς των μαθητών/τριών από και προς τα σχολεία, όπου παρατηρούνται καθυστερήσεις και κωλυσιεργίες.

11. Αξιόπιστη και σταθερή ψυχοκοινωνική παρέμβαση μέσα στις δομές φιλοξενίας, με ολοκληρωμένα προγράμματα παιδικής προστασίας (child protection).

Επειδή όλα αυτά αναμένουν υπεύθυνη απάντηση και από το Υπουργείο Παιδείας, επί του πρακτέου.

Επειδή μάλιστα, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, υπάρχουν και πάρα πολλά πρόσθετα σχετικά ειδικά προβλήματα, που δεν μπορούν καν να παρατεθούν στο κείμενο μιας ερώτησης, αλλά αναμένουν λύσεις και μάλιστα άμεσες.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

Υπάρχει, επιτέλους, εκ μέρους σας, η πρόθεση, ανταποκρινόμενοι στην αντίστοιχη υποχρέωση, να παρέχετε τη δυνατότητα πραγματικής ψυχοκοινωνικής προστασίας, ένταξης και εκπαίδευσης στα προσφυγόπουλα και, εάν ναι, με ποια συγκεκριμένα άμεσα μέτρα από όσα προτείνονται και από τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων με την από 21/4/2022 Ανοιχτή Επιστολή τους ;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Γιάννης Βαρουφάκης
Μαρία Απατζίδα
Κρίτων Αρσένης
Κλέων Γρηγοριάδης
Γιώργος Λογιάδης
Φωτεινή Μπακαδήμα
Σοφία Σακοράφα